

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Механіко-технологічний факультет

“19” _____ травня _____ 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЄВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА**

Галузь знань: 27 Транспорт

Спеціальність: 275 «Транспортні технології (за видами)»

Освітня програма Транспортні технології на автомобільному транспорті

Факультет механіко-технологічний

Розробники: к.т.н., доцент Опалко В.Г.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Європейська транспортна політика»

Дисципліна «Європейська транспортна політика» спрямована на вивчення цілей, принципів та інструментів реалізації транспортної політики Європейського Союзу. У межах дисципліни розглядаються основні стратегічні документи ЄС у сфері транспорту, розвиток транс'європейської транспортної мережі (TEN-T), питання сталої мобільності, безпеки перевезень, цифровізації транспортних систем, екологізації транспорту та гармонізації транспортного законодавства. Особлива увага приділяється процесам інтеграції транспортної системи України до європейського транспортного простору та впровадженню європейських стандартів у транспортній галузі.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	275 «Транспортні технології (за видами)»	
Освітня програма	Транспортні технології на автомобільному транспорті	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	3	4
Семестр	5	7
Лекційні заняття, год.	30	6
Лабораторні заняття, год.	-	-
Практичні, семінарські заняття, год.	15	10
Самостійна робота, год.	75	104
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про принципи, механізми та інструменти транспортної політики Європейського Союзу, набуття навичок аналізу європейського транспортного законодавства, стратегій розвитку транспорту та мобільності, а також розуміння особливостей інтеграції транспортної системи України до єдиного транспортного простору ЄС.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни (за їх наявності) – основи транспортних технологій, іноземна мова.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність проведених досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК-1 Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.

СК10. Здатність оцінювати та забезпечувати ергономічну ефективність транспортних технологій.

СК11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності.

СК12. Здатність організовувати міжнародні перевезення

СК 18. Здатність організовувати і рахувати вуглецевий слід і вживати заходів для його зменшення та регенерації

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 4 Давати відповіді, пояснювати, розуміти пояснення, дискутувати, звітувати іноземною мовою на достатньому для професійної діяльності рівні.

ПРН 8 Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем та технологій.

ПРН 10 Розробляти та використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження навколишнього середовища.

ПРН 13 Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів 9 (суден) та маршрутів руху.

Контролювати хід виконання перевезення.

ПРН 15 Оцінювати параметри транспортних потоків. Проектувати схеми і мережі транспортних систем. Розробляти технології оперативного управління транспортними потоками.

ПРН 17 Розробляти ланцюги постачань та оцінювати їх ефективність. Установлювати зв'язки між різними ланцюгами постачань. Визначення функцій логістичних центрів. Аналізувати особливості супутніх інформаційних і фінансових потоків.

ПРН 21 Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ПРН 23 Розпізнавати якісні і кількісні показники експлуатації транспортних засобів (суден). Оцінювати елементи конструкції транспортних засобів (суден). Установлювати зв'язок між елементами конструкції транспортних засобів (суден).

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижнів	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	л	п	інд	с.р.		л	л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Формування та нормативно-правові засади транспортної політики Європейського Союзу													
Тема 1. Становлення та інституційний розвиток Європейського Союзу	1	8	2				6	12	2		2		8
Тема 2. Єдиний європейський простір: внутрішній ринок, Шенгенська зона та Європейський зелений курс	2	10	2		2		6	8					8
Тема 3. Правові та економічні засади функціонування внутрішнього ринку ЄС	3, 4	15	4		2		7	13	2		2		9
Тема 4. Право ЄС та система технічного регулювання Європейського Союзу	5	9	2				7	9					9
Тема 5. Технічне регулювання та стандарти ЄС у транспортній сфері	6	9	2				7	9					9
Тема 6. Формування транспортної політики ЄС: Зелені та Білі книги Європейського Союзу	7	10	2		2		6	10			2		8
Тема 7. Стала мобільність та стратегія розвитку транспорту ЄС до 2050 року	8	8	2				6	8					8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		69	16		6		45	69	4		6		59
Змістовий модуль 2. Реалізація транспортної політики ЄС та інтеграція України до європейського транспортного простору													

Тема 8. Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T) та міжнародні транспортні коридори Європи	9, 10	19	2	4	5	12	2	2	8
Тема 9. Мультиmodalьні перевезення та інтеграція транспортних систем ЄС	11	22	2		5	7			7
Тема 10. Угода про асоціацію Україна – ЄС та гармонізація транспортного законодавства	12		2	2	5	9		2	7
Тема 11. Європейські вимоги до автомобільного транспорту: безпека, технічні та соціальні стандарти	13		2	2	5	7			7
Тема 12. Європейський зелений курс та декарбонізація транспорту	14	19	2	2	5	8			8
Тема 13. Стала міська мобільність та плани сталої міської мобільності (SUMP)	15		4		5	8			8
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		51	14	10	30	51	2	4	45
Усього годин		120	30	15	75	120	6	10	75

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та інституційний розвиток Європейського Союзу	2
2	Єдиний європейський простір: внутрішній ринок, Шенгенська зона та Європейський зелений курс	2
3	Правові та економічні засади функціонування внутрішнього ринку ЄС	4
4	Право ЄС та система технічного регулювання Європейського Союзу	2
5	Технічне регулювання та стандарти ЄС у транспортній сфері	2
6	Формування транспортної політики ЄС: Зелені та Білі книги Європейського Союзу	2
7	Стала мобільність та стратегія розвитку транспорту ЄС до 2050 року	2
8	Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T) та міжнародні транспортні коридори Європи	2
9	Мультиmodalьні перевезення та інтеграція транспортних систем ЄС	2
10	Угода про асоціацію Україна – ЄС та гармонізація транспортного законодавства	2
11	Європейські вимоги до автомобільного транспорту: безпека, технічні та соціальні стандарти	2
12	Європейський зелений курс та декарбонізація транспорту	2

13	Стала міська мобільність та плани сталої міської мобільності (SUMP)	4
----	---	---

4. Теми практичних занять

№ з/п	назва теми	Кількість годин
1	Європейська інтеграція України та транспортна політика ЄС	2
2	Зона вільної торгівлі, особливості безвізового режиму з ЄС в сфері транспорту	2
3	Тренди транспортної політики ЄС (на основі Білих книг транспорту)	2
4	Транс'європейська транспортна мережа TEN-T та міжнародні транспортні коридори	4
5	Гармонізація транспортного законодавства України та ЄС	2
6	Стала мобільність та Європейський зелений курс	2
7	Smart Mobility та транспорт майбутнього	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Еволюція транспортної політики Європейського Союзу: від створення спільного ринку до Єдиного європейського транспортного простору.	15
2	Транс'європейська транспортна мережа (TEN-T) та перспективи інтеграції транспортної системи України до європейських транспортних коридорів.	10
3	Європейський зелений курс (European Green Deal) та його вплив на розвиток транспортного сектору.	10
4	Мультимодальні перевезення в ЄС: сучасний стан, переваги та перспективи розвитку.	10
5	Інтелектуальні транспортні системи (ITS) та цифровізація транспортних послуг у країнах Європейського Союзу.	10
6	Стала міська мобільність у країнах ЄС: аналіз досвіду одного європейського міста (за вибором студента).	10
7	Гармонізація транспортного законодавства України з правом Європейського Союзу в межах Угоди про асоціацію.	10

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних/практичних, розрахункових/графічних робіт, проєктів;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання;
- кейс-метод;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1.		
Лабораторна/практична робота 1. Європейська інтеграція України та транспортна політика ЄС	Знати основні етапи європейської інтеграції України та цілі транспортної політики ЄС. Вміти аналізувати вплив євроінтеграційних процесів на розвиток транспортної системи України.	10
Лабораторна/практична робота 2. Зона вільної торгівлі, особливості безвізового режиму з ЄС в сфері транспорту	Знати принципи функціонування внутрішнього ринку ЄС, особливості зони вільної торгівлі та безвізового режиму. Вміти оцінювати їх вплив на міжнародні перевезення пасажирів і вантажів.	10
Лабораторна/практична робота 3. Тренди транспортної політики ЄС (на основі Білих книг транспорту)	Знати основні положення Білих книг транспорту та стратегічні цілі транспортної політики ЄС. Вміти аналізувати сучасні тенденції розвитку транспортного сектору Європейського Союзу.	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2		
Лабораторна/практична робота 4. Мультимодальні перевезення в ЄС: сучасний стан, переваги та перспективи розвитку	Знати структуру TEN-T, основні міжнародні транспортні коридори та їх призначення. Вміти характеризувати роль України у розвитку європейських транспортних мереж.	10
Лабораторна/практична робота 5. Інтелектуальні транспортні системи (ITS) та цифровізація транспортних послуг у країнах Європейського Союзу	Знати основні регламенти та директиви ЄС у сфері транспорту та їх значення для України. Вміти аналізувати стан імплементації європейських норм у національне законодавство.	20
Лабораторна/практична робота 6. Стала міська мобільність у країнах ЄС: аналіз досвіду одного європейського міста (за вибором студента)	Знати принципи сталої мобільності та основні положення Європейського зеленого курсу. Вміти оцінювати екологічні аспекти транспортної діяльності та шляхи зниження негативного впливу транспорту на довкілля.	10
Лабораторна/практична робота 7. Гармонізація транспортного законодавства України з правом Європейського Союзу в межах Угоди про асоціацію.	Знати сучасні цифрові технології та інноваційні рішення у транспортній сфері ЄС. Вміти аналізувати можливості впровадження інтелектуальних транспортних систем і цифрових сервісів мобільності.	20
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3862>);

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник / С.М. Кваша, О.М. Файчук, О.В. Файчук. – К.: НУБіП України, 2019. – 282 с. http://dglib.nubip.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6227/1/Kvasha_Faychuk_Evropeyska%20economychna%20integracij.pdf

2. Європейський союз: політика, економіка, право: навч. пос. / за ред. Н. В. Антонюк, М. М. Микієвича. – Львів, 2005. – 532с.

3. Зелений курс в ЄС та Україні: виклики та перспективи <https://voxukraine.org/zelenyj-kurs-v-yes-ta-ukrayini-vyklyky-ta-perspektyvy/>

4. Біла Книга – Транспорт ПЛАН РОЗВИТКУ ЄДИНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО ПРОСТОРУ — НА ШЛЯХУ ДО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ТА РЕСУРСОЕФЕКТИВНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2016/01/1_Bila-knyga-transport-plan-rozvytku-yedynogo-yevropey-skogo-transportnogo-prostoru-na-shlyahu-do-konkuretnospromozhnoi-ta-resursoefektyvnoi-.pdf

5. A single internal market without borders https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/single-market_en

6. Single market and standards https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market_en

7. GREEN PAPER on the impact of Transport on the Environment - A Community strategy for "sustainable mobility" <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/98dc7e2c-6a66-483a-875e-87648c1d75c8/language-en>

Green Paper: Towards a new culture for urban mobility [COM(2007)55] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0551&from=EN>